

Quins mecanismes existeixen per a fixar el preu al diòxid de carboni (CO₂) i quines implicacions comporta?

25 d'agost de 2021

Des de 2006 el Fòrum Econòmic Mundial, també anomenat Fòrum de Davos publica l'Informe de Riscos Globals. En l'edició del 2021, observem que el clima extrem, el fracàs de l'acció climàtica i el mal ambiental provocat per l'home ocupen les primeres posicions entre els riscos de major probabilitat, per davant de les malalties infeccioses. En aquest entorn, cada vegada són més els governs, institucions o empreses privades que es comprometen amb els compromisos de "zero emissions netes", l'objectiu principal de les quals és la neutralitat neta de carboni en 2050. És a dir, emetre la mateixa quantitat de diòxid de carboni (CO₂) a l'atmosfera de la qual es retira a través de diferents vies.

Riscos globals amb major probabilitat

Fòrum Econòmic Mundial, Informe de riscos globals 2021

Per a aconseguir l'objectiu de neutralitat neta de carboni, és necessari adoptar més mesures. Entre elles continuar desenvolupant la transició energètica i utilitzar més energies renovables en el mix energètic. Per a això, és important que el nombre de països i empreses compromeses amb la descarbonització de les seves activitats continuï augmentant. A més de continuar impulsant mecanismes que permetin fixar un preu al carboni o dit d'una altra manera, assignar un valor monetari a les emissions de gasos d'efecte hivernacle amb l'objectiu de reduir-les o eliminar-les.

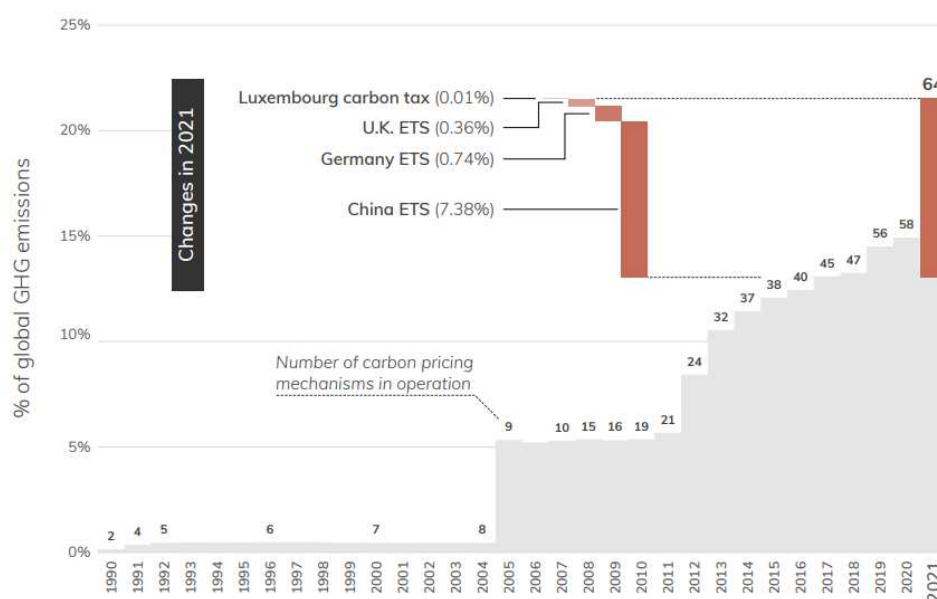
Entre els mecanismes més coneguts trobem:

- 1. Sistemes de comerç d'emissions (SCE)**, és un instrument de mercat que es basa en el principi de "màxim i comerç" ('cap and trade') mitjançant el qual es fixa un límit (un màxim o cap en anglès) sobre les emissions totals d'un o més sectors de l'economia i aquest ha de ser reduït anualment. En el comerç o trade, les empreses compren i venen drets d'emissió de carboni que els permetin emetre només una certa quantitat, ja que l'oferta i la demanda estableixen el preu, oferint així un incentiu per a estalviar diners mitjançant la reducció d'emissions de la manera més rendible.
- 2. Impostos al carboni**, inclouen impostos, gravàmens i imposicions especials que explícitament fixen un preu al carboni.

Segons el Banc Mundial, actualment hi ha 64 instruments de fixació de preus del carboni operatius a tot el món (enfrent dels 58 instruments de fa un any). Aquests instruments cobreixen el 21,5% de les emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle, la qual cosa representa un augment significatiu respecte a 2020, quan només es cobria el 15,1%. Aquest augment es deu en gran mesura a la posada en marxa del règim nacional de comerç de drets d'emissió de la Xina, que va afegir un 7,38% a la quantitat d'emissions cobertes i convertint-se així en el país amb el major mercat de carboni del món.

Durant els últims anys observem que l'abast dels instruments existents de fixació de preus al carboni és cada vegada major i és que en 2020 es va implementar el primer sistema de comerç d'emissions a Amèrica Llatina, concretament a Mèxic i en 2019 es va efectuar el major nombre d'iniciatives de fixació de preus al carboni en un sol any, concretament van entrar en vigor nou iniciatives destacant la implementació del preu al carboni a Sud-àfrica convertint-se en el primer país d'Àfrica i l'entrada en vigor de l'impost al carboni a Singapur sent també el primer país asiàtic a introduir-lo.

Emissions globals de gasos d'efecte hivernacle cobertes pels impostos al carboni i els sistemes de comerç d'emissions

Font: Banc Mundial, Estat i tendències de la fixació de preus del carboni 2021

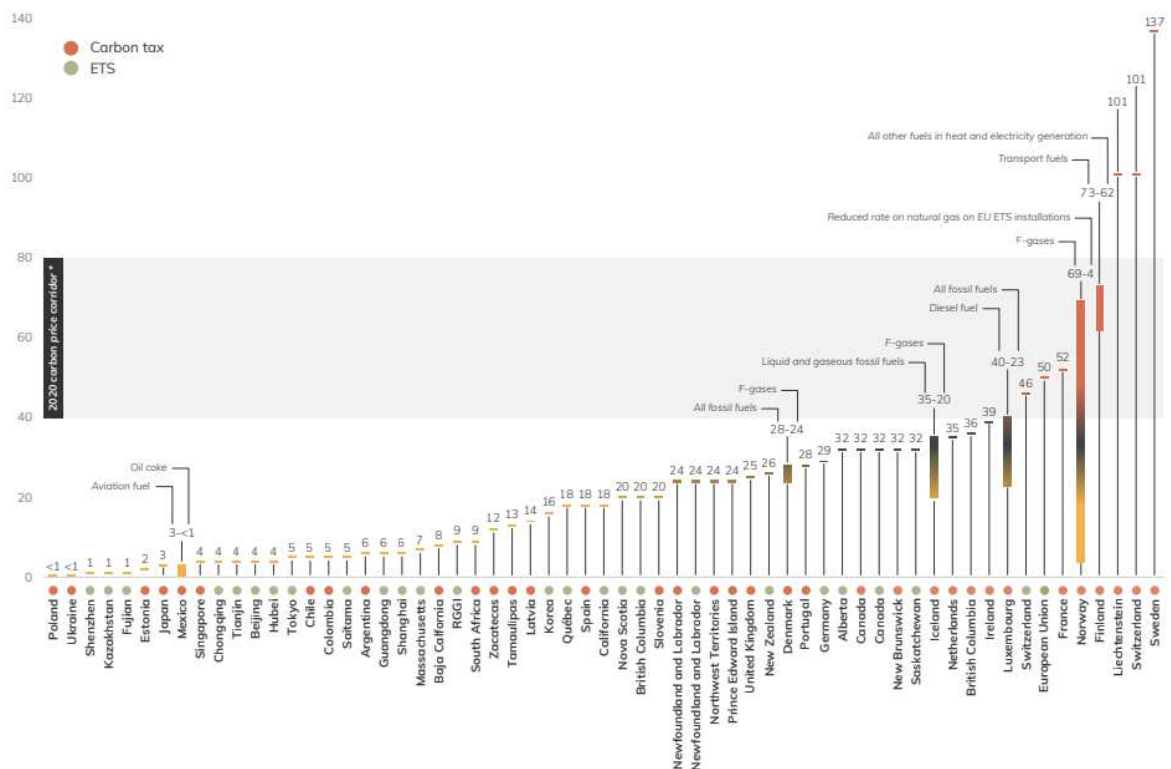
Com a resultat, els Governes van recaptar l'any passat 53.000 milions de dòlars a nivell mundial, un augment al voltant de 8.000 milions de dòlars en comparació amb 2019, degut en gran manera a la pujada del preu dels drets d'emissió de la UE, representant al voltant del 43% dels ingressos totals generats.

Quin és el preu del carboni?

Els preus al carboni oscil·len entre menys d'1 dòlar/tona de CO₂ en països com Polònia i Ucraïna i 137 dòlars/tona de CO₂ a Suècia. No obstant això, la majoria dels preus del carboni continuen estant molt per sota de la forquilla de 40-80 dòlars/tCO₂e que sovint s'esmenta com a necessària per a complir l'objectiu de l'Acord de París, mantenir l'augment de la temperatura global mitjana per sota dels 2°C per sobre dels nivells pre-industrials. De fet, només el 3.76% de les emissions globals estan cobertes per un preu del carboni per sobre d'aquest rang.

Altres organitzacions com per exemple l'Agència Internacional de l'Energia consideren que els preus del carboni han d'augmentar fins als 250 dòlars/tona en les economies avançades i fins als 200 dòlars/tona en molts mercats emergents i economies en desenvolupament per a forçar la transició energètica.

Preus carboni 2021

Font: Banc Mundial, Estat i tendències de la fixació de preus del carboni 2021

A Europa, l'encariment dels drets d'emissió de diòxid de carboni, han arribat a superar els 55 euros per tona, el màxim des de la creació del Règim de comerç de drets d'emissió de la Unió Europea en 2005. Un dels motius és l'enduriment dels objectius climàtics de la Unió Europea el passat 14 de juliol, que ara aspira a reduir en 2030 les seves emissions en un 55% respecte als nivells de 1990 enfront del 40% que plantejava fins ara. Això implica una revisió a la baixa de les quotes d'emissions de carboni ("màxim" o cap en anglès) durant els pròxims anys a més d'incloure en el mercat (comerç o trade en anglès) sectors que fins ara estaven lliures de restriccions (la legislació actual només afecta al 45% de les emissions de carboni) com per exemple el transport marítim pel que menys oferta i igual demanda es tradueix en preus més alts.

El "rally" dels drets d'emissió experimentat els últims mesos a Europa afecta de manera positiva al canvi climàtic, qui més contamina més paga i al contrari. A més d'incentivar a les indústries més contaminants a la inversió en tecnologies més netes. No obstant això, també afecta a la competitivitat de les companyies, sobretot aquelles els processos productius de les quals comporten una alta emissió de gasos d'efecte hivernacle, pressionant els seus marges. Per a mitigar-ho les empreses acostumen traslladar aquests augments de costos, en major o menor mesura, al consumidor final generant una nova font inflacionista.

Un exemple real del que hem comentat en el paràgraf anterior és l'augment dels preus de la llum a Espanya. El Banc d'Espanya estima, en un informe recent, que una cinquena part d'aquests increments s'expliquen per l'encariment dels drets d'emissió de CO₂, l'efecte del qual repercuteix directament en els costos de generació de l'energia elèctrica a través de tecnologies que fan ús de combustibles fòssils.

Davant aquesta situació, ens plantejem diverses preguntes: com a consumidors finals estariem disposats a pagar un plus per productes o serveis que siguin més contaminants? Com a inversors, seríem capaços de permetre a les empreses una reducció en marges i beneficis si aquestes no poden traslladar al consumidor final l'augment del preu del carboni?

DISCLAIMER

L'informe s'ha realitzat amb la finalitat de proporcionar als inversors informació general sobre valors i instruments financers, a la data d'emissió d'aquest, i està subjecte a canvis sense previ avís. La informació es proporciona basant-se en fonts considerades com a fiables, si bé, CAIXA ENGINYERS GESTION no garanteix ni es responsabilitza de la seguretat d'aquestes.

És possible que la informació pugui referir-se a productes, operacions o serveis d'inversió respecte dels quals existeixi informació addicional en documentació separada, incloent el document d'informació fonamental per a l'inversor i el fullet complet. Es recomana llegir aquests documents per a poder prendre una decisió fundada sobre la conveniència d'invertir en aquests productes. Pot sol·licitar aquesta documentació al seu gerent personal, en qualsevol oficina de Caixa d'Enginyers, en www.caja-ingenieros.es o en www.cnmv.es.

El contingut dels informes en cap cas constitueix una oferta o recomanació de compra o venda de cap producte o instrument financer. L'inversor ha de ser conscient que els valors i instruments financers a què es refereixen poden no ser adequats als seus objectius concrets d'inversió, per la qual cosa l'inversor ha d'adoptar les seves pròpies decisions d'inversió. A aquest efecte, CAIXA ENGINYERS GESTION, S.A.O. en la seva condició d'emissor de l'informe, així com de CAIXA DE CRÈDIT DELS ENGINYERS-CAIXA DE CRÈDIT DELS ENGINYERS, S. COOP. DE CRÈDITO, en la seva condició de comercialitzador, no es fan responsables del mal ús que es faci d'aquesta informació ni dels perjudicis que pugui sofrir l'inversor que formalitzi operacions prenent com a referència les valoracions i opinions recollides en els informes. L'inversor deu, així mateix, tenir en compte que l'evolució passada dels valors o instruments o els resultats històrics de les inversions, no garanteixen l'evolució o resultats futurs.

©Queda prohibida la reproducció, duplicació, redistribució i/o comercialització, total o parcial, dels continguts d'aquest document, ni fins i tot citant les fonts, excepte amb consentiment previ per escrit de CAIXA ENGINYERS GESTION, SGIIC, SAU. All rights reserved.